

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ

ضمیمهٔ دین و زندگی (۲)

تمامی رشتہ‌ها - ویژهٔ اہل سنت

پابند یازدهم

دورهٔ دوم متوسطه

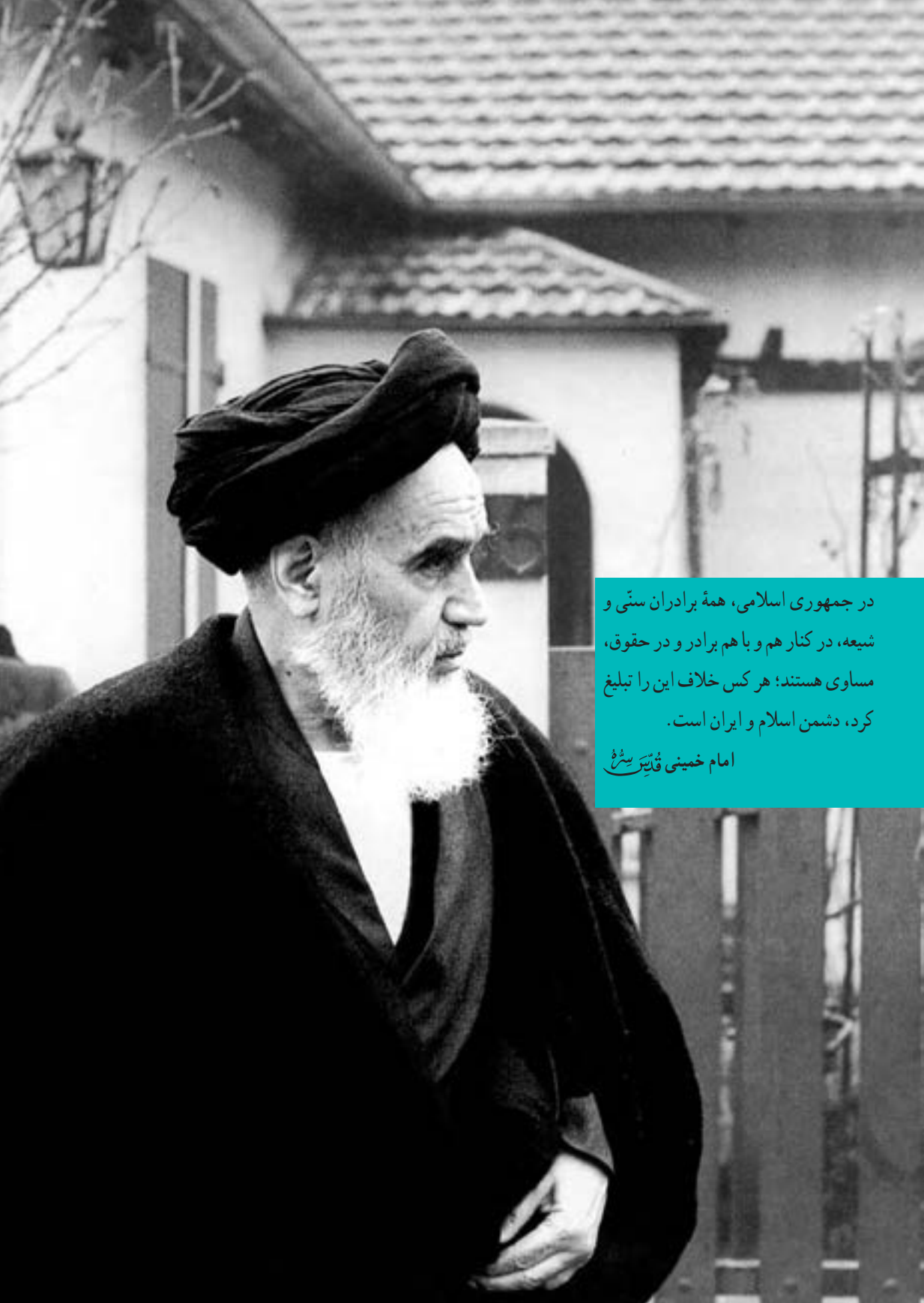
وزارت آموزش و پرورش

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

- نام کتاب: ضمیمهٔ دین و زندگی (۲) (ویژهٔ اهل سنت) - پایهٔ یازدهم دورهٔ دوم متوسطه - ۱۱۱۲۳۸
- پدیدآورنده: سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
- مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری
- شناسهٔ افزودهٔ برنامه‌ریزی و تألیف: حیدر الماسی، بهیه محمدی و عبدالله یعقوبی (اعضای گروه تألیف) - افسانه حجتی طباطبائی (ویراستار)
- مدیریت آماده‌سازی هنری: ادارهٔ کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
- شناسهٔ افزودهٔ آماده‌سازی: احمدرضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) - جواد صفری (مدیر هنری) - مریم نصرتی (صفحه‌آرا) - فاطمه باقری مهر، آذر روستایی فیروزآباد، حسین قاسم پوراقدم، زینت بهشتی شیرازی و راحله زادفتح‌اله (امور آماده‌سازی)
- نشانی سازمان: تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شمارهٔ ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
- تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
- وبگاه: www.chap.sch.ir و www.irtextbook.ir
- ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران - کیلومتر ۱۷ جادهٔ مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروپخش)
- تلفن: ۴۴۹۸۵۱۶۱-۵، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۳۷۵۱۵-۱۳۹
- چاپخانه: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»
- سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ دوم ۱۳۹۹

شابک ۶-۳۴۱۰-۵-۹۶۴-۹۷۸

ISBN: 978-964-05-3410-6

در جمهوری اسلامی، همه برادران سنی و شیعه، در کنار هم و با هم برادر و در حقوق، مساوی هستند؛ هر کس خلاف این را تبلیغ کرد، دشمن اسلام و ایران است.

امام خمینی قَدَسَ سِرُّهُ

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است. هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی، ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع، بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

محتوای این کتاب تا پایان سال تحصیلی ۱۴۰۲ - ۱۴۰۱ تغییر نخواهد کرد.

فهرست

- ۲ درس اوّل : خلافت و حکومت اسلامی پس از رسول خدا ﷺ
- ۹ درس دوم : شورا و خلافت اسلامی
- ۱۸ درس سوم : خُلفای راشدین
- ۳۰ درس چهارم : گستره و انشعابات علوم اسلامی پس از خلفای راشدین
- ۳۵ درس پنجم : احکام و فقه اسلامی (تخصصی برای علوم انسانی)
- ۴۷ درس ششم : اّمت واحده و بصیرت دینی
- ۵۵ درس هفتم : زمینه‌های تفرقه و جدایی مسلمانان (تخصصی برای علوم انسانی)
- ۶۴ درس هشتم : آینده تاریخ در پرتو اخلاق اسلامی

سخنی با دبیران و دانش‌آموزان

دبیران و دانش‌آموزان عزیز،

کتابی که در دست دارید شامل مطالب ضروری مربوط به اصول و فروع دین از دیدگاه علما و فقهای اهل سنت و احکام ویژه این مذهب است. مطالب این کتاب، به جای بخش‌های اختصاصی (امامت) کتاب دین و زندگی (۲)، به دانش‌آموزان اهل سنت تدریس می‌شود. در کشور اسلامی ما گروهی از دانش‌آموزان اهل سنت در احکام و فروع دین پیرو مذهب امام ابوحنیفه و گروهی دیگر پیرو مذهب امام شافعی هستند؛ از این رو، در کتاب درسی در موارد اختلاف، احکام بر مبنای نظرات فقهای هر دو مذهب بیان شده است. در اینجا نکته قابل توجه این است که اختلاف نظر مجتهدان و ائمه مذاهب در مسائل فرعی و احکام، هرگز نباید موجب تفرقه میان مسلمانان و جدایی آنها شود. اختلاف نظر علمی و بحث‌های بدون تعصب و تنگ‌نظری برای روشن شدن حقیقت، نیکو و پسندیده است. علما و روشنگران دینی باید بدون توجه به وسوسه‌های دشمنان اسلام و سخنان متعصبان جاهل، با وسعت دید و سعه صدر به قرآن مراجعه، و درگیری‌های خود را با توجه به قرآن و سنت رسول الله ﷺ حل کنند.

توجه:

- ۱- دروس این کتاب فقط جایگزین بخش امامت کتاب دین و زندگی (۲) تمامی رشته‌های پایه یازدهم می‌باشد و سایر قسمت‌های کتاب اصلی بین دانش‌آموزان اهل تشیع و اهل سنت مشترک است.
- ۲- دروس پنجم و هفتم مختص علوم انسانی است و برای سایر رشته‌ها حذف می‌باشد.
- ۳- در ارزشیابی مستمر این کتاب همانند کتاب اصلی دین و زندگی (۲) پایه یازدهم عمل شود.
- ۴- احادیث و آیاتی که دارای علامت * می‌باشد باید توسط دانش‌آموز حفظ شود.
- ۵- قسمت‌های «بیشتر بدانیم»، «پیشنهاد»، «دانش تکمیلی»، «نمونه‌یابی»، «تکمیل کردن»، «بررسی»، «درس‌آموزی» و «پاسخ به سؤالات شما»، فقط برای توسعه اطلاعات دانش‌آموزان می‌باشد و در امتحانات مستمر و پایانی نباید از آن سؤال طرح شود.
- ۶- آیات ابتدایی درس برای قرائت در کلاس است و به صورت شفاهی پرسیده می‌شود و نباید هیچ‌گونه سؤالی در امتحانات کتبی، از این قسمت طراحی شود.